

kortárs táncművészet élvonalába

A Mandarin-fordulat

Jelenet a Carmina Buranából.

FOTÓ: KARNOK CSABA

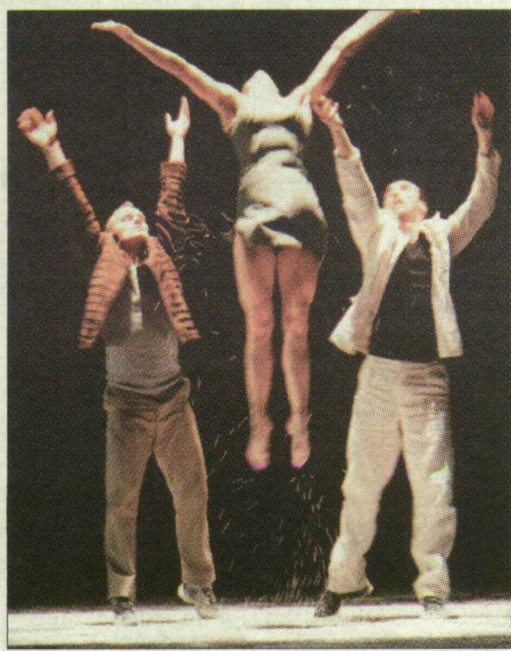

Bolero

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

Carmina Burana, előtérben Juronics Tamás

Tavaszi áldozat.

FOTÓ: KARNOK CSABA

Jelenet a Tavaszi áldozatból.

Mivel megegyeztünk Juronics Tamással, hogy a tízéves jubileumra tekintettel ezúttal személyes témákat is szóba hozhatok, egy korántsem ünnepeles kérdéssel kezdtem. Hogy bírja? Mármost a táncot – és a koreografálás-rendezés-napi tréning-vendégszeplés-művész-közönség-találkozó meg miegyéb dolgok együttes nyomását?

– Érték én a szóból – adja elő jellegzetes, ironikus mosolyát. – De eliheti mindenki, hogy a legjobban én tudom: öreg táncosnak számítok. Ez időnként azért engem is meglep, valahogyan hozzászórtam a fiatal jelzőhöz, végtére 18 éves koromban kezdtem a szegedi együttesben, 24 voltam, amikor művészeti vezető lettem és mondtuk 20-22 éves koromban, amikor az első koreográfiáimat csináltam, helyénvalóan neveztek fiatal alkotónak. De... Na jó, ledyeg őszinte az ünnepen! Négy évvel ezelőtt már majdnem abbahagytam a táncolást. És azóta is hálás vagyok a sorsnak, hogy mégsem. A csodálatos mandarin fordított – rajtam? Mondjuk úgy, hogy előadóművészi pályámon ez a darab fordulópontot jelentett. Azóta rengeteg szerepet eltáncoltam, és az az igazság, hogy rettentően élvezem – mondja.

Szerencsénkre. Az „öregségnek” van egy színpadi szépsége is. Jelent valami pluszt, hogy egy ilyen alkat, egy fizikailag erőteljes langaléta képes ekkora dinamizmussal, örülettel lendülettel dolgozni, akrobatikus színpadi mutatványokkal kápráztatni.

Arra a szintén nem ünnepi kérdésre, hogy a koreográfus-

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

si-alkotói, a művészeti vezetői, egyszerűen a szakmai önbizalmam megrendült-e valaha, határozottan tagadó fejemozdulattal válaszol. És hogy mikor érezte legjobbnak magát? Topon az együttesét? Nos, éppen akkor, amikor – derült égből villámcsapás – kitétek a szűrüket a színházból. – A hetedik évünkben voltunk, minden sikerült, a Mandarin boldoggá tett, jó lett a Sztravinszkij-estünk, valóságos díjeső hullott ránk, a Szegedért Alapítvány díja, a táncfesztiválon a Legjobb társulat díja, itthon három Dömötör-díj... Tényleg a topon voltunk. És ezen szemernyt sem változtatott a direktori döntés. Nem a szakmai önbizalmam ingatta meg ez az akció, hanem a világ működéséről alkotott képemet változtatta meg. Másként láttam azután szinte mindent, a színházat, a szakmát, a körülöttem lévő embereket, a társadalmat, a politikát, a művészetet, az értékeket. Amennyire meg tudom ítélni – jobb lettem. Mindenesetre a más emberek-

kel sokkal toleránsabb, mint azelőtt – fejezi be a tőle tényleg szokatlanul személyes vallomást. – Persze valószínűleg a korról is jár a higgadtabb tempó – teszi hozzá somolyogva, nehogy azt lehessen hinni, elhagyta az önróniája.

Szükség is volt a megértő módra, hiszen egy csapásra minden megváltozott az együttes külső körülményeiben és belső életében. A bizonytalanság telepedett a csapra és ez önmagában konfliktusok forrása.

– Azelőtt, hiába voltam én a vezető, tökéletesen együtt, egyenrangúan lehettünk a táncosokkal, ha úgy adódott, együtt szidhattuk a mindenkori főnököt. De ettől a pillanattól Pataki András meg én lettünk felelősek mindenért, a megoldandó problémák meg csóstitül zúdultak ránk. Még a generációs különbségek is ekkoriban tűnedeztek elő vezetőik és táncosok között. Lassan, de rájöttem, hogy az ifjúság édes madara és vele sok szívnek kedves dolog – el.

Dehogyan szomorú ez, csak más – biztoss, mégis érezni némi kedélyt javító igényeket, amint bejelenti, hogy a beszélgetésünk végén afféle desszerttel, még egy személyes-bizalmas információval is szolgál. Az eddigtilt eltérő irányú művészeti ambíciókat deldelget. Az egyik első produktuma lesz új törekvéseinek a Nemzeti Színházba készülő „eltérített” Rómeó és Júlia, azaz a Tibald című, a társaművészeteket is integráló mű. A másik? Egy prózai előadást rendez a kecskeméti színházban.

S. E.

Sztártáncosból igazgató

Amikor tíz évvel ezelőtt Tamással újjászerveztük a Szegedi Kortárs Balettet, kevés lett számomra a nap 24 órája – emlékszik az indulásra Pataki András, aki a társulat sztártáncosaként lett egyszerre balettigazgató. – Eleinte úgy éreztem, fizikailag és szellemileg is bírom a strapát. Így is volt egészen 1997-ig, amikor megszületett a kislányom és áttestem egy komolyabb térdműtéten. Be kellett látnom: mindkét feladatkör egész embert kívánt. Már a próbateremben is azon járt az eszem, hogy milyen telefonokat, faxokat kell feltétlenül elintéznem, ezért – képletesen szólva – lettem a baletticipő. A színpad persze ma is hiányzik néha, ezért jó időnként visszatérni. A Requiemben most én alakítom a Halált, ami már nem igazi táncos feladat, inkább egy karaktert kell megjelenítenem. Bevallom, az adminisztratív, száraz irodai munkát néha nehezen viselem. Azt is sajnálom, hogy a társulattól napi szinten kicsit elszakadtam, hiszen nem vagyok velük a próbateremben. Egyszer merészen azt mondtam: addig leszek balettigazgató, amíg magam is velük próbálok. Mert úgy tudom csak átérezni a táncosok napi

problémáit. Álláspontomat revideálnom kellett. Az én feladatam, hogy az együttes napi ügymenete rendben legyen. Úgy érzem, táncosként szép és sokszínű pályát futottam be. Néptáncosként a Honvéd Táncgyűttesben kezdtem, a Győri Balettben egészen másfajta, klasszikus alapokra épülő mozgásvilággal ismerkedtem meg, majd a kortárs táncstílusokban is kipróbálhattam magam.

Amikor 2000 júniusában kitétek bennünket az utcára, akkor vált igazán felnőtte a társulat. A szabadságvágy és függetlenedési törekvés végigkísérte a társulat életét. Egy művészeti műhely esetében ez természetes. Minél progresszívebb, prosperálóbb egy együttes, annál jobban szeretne minden befolyásoló, külső hatástól függetlenül működni. A váltással kényes helyzetbe kerülünk. Mindenki megrettent. Nem tudtuk, hogyan reagál majd a közönség, a városvezetés, a sajtó. Rengeteg pozitív hatás ért bennünket, így hamar talpra álltunk. Tudtunk, hogy amit csinálunk, piacképes. Új szervezeti formát, működési rendszert kellett kitalálnunk, ami végül meghozta azt a szabadságot,

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

amire vágytunk. 1993 óta léteznek az alapítványunk, kézenfekvő volt, hogy arra épüljön az együttes működése. Teljesen más szemléletet kellett elsajátítanunk, hiszen költségvetésünk nagy része – a városi támogatás mellett – már a produkcióink forgalmazásából származik. Folyamatosan jelen vagyunk Európában, Magyarországon pedig Szegeden kívül három fő bázisunk alakult ki: a kecskeméti színház, a budapesti Thália és a Nemzeti Táncszínház. Mindhárom helyen számítanak a munkánkra, mindenhol kialakult már a törzsközönségünk.

H. ZS.